

1. Nizozemština	
a. Sociolingvistická informace	2
b. Nizozemština nebo holandština?	2
2. Fonetika	
a. Samohlásky	3
b. Souhlásky	3
3. Podstatná jména	
a. Rod a určitost	5
b. Množné číslo	5
4. Přídavná jména	
a. Tvar přídavného jména	8
b. Stupňování přídavných jmen	8
5. Číslovky	10
6. Zájmena	11
7. Slovesa	
a. Přítomný čas	13
b. Zápor	13
c. Minulý čas	14
d. Odlučitelné předpony	15
e. Budoucí čas	16
8. Příslovce	17
9. Předložky	
a. Předložky s příklady	17
b. Předložkové vazby	18

1. Nizozemština

a. Sociolingvistická informace

Nizozemština je západogermánský jazyk, kterým mluví zhruba dvacet milionů lidí v Nizozemsku, Belgii (Vlámsko) a Surinamu. Dalšími jazyky západogermánské skupiny jsou němčina, angličtina a fríština. Současná spisovná nizozemština nese rysy jak dialektu vlámského, tak dialektu brabantského a holandského, což odráží tři oblasti, které postupně dominovaly kulturnímu a ekonomickému životu této oblasti.

Nizozemština také tvoří základ afrikánštiny, která je úředním jazykem Jihoafrické republiky a sousední Namibie. Afrikánština vznikla jako jakási lingua franca celé jihoafrické oblasti. Nizozemština také měla vliv na některé nově vzniklé kreolské jazyky, například papiamentu, kterým se mluví v oblasti Nizozemských Antil.

b. Nizozemština nebo holandština?

Máme používat název nizozemština nebo holandština? Název holandština se používá tradičně a je odvozen od jednoho z dialektů v oblasti (a to dialektu provincie Holland), starší generaci je toto označení bližší. Název nizozemština je jakýmsi zastřešujícím názvem pro všechny dialekty této oblasti a především pro spisovný jazyk.

U nás se s velkou převahou používá název nizozemština (například vyšlo několik učebnic nizozemštiny), nicméně v poslední době také vyšla ve dvojjazyčné edici Holandská čítanka. V úvodu je volba pro tento název obhájena skutečností, že v knize nenajdete žádné vlámské povídky. V případě, že by se čítanka jmenovala Nizozemská čítanka, čtenáři by právem očekávali, že tam najdou i nizozemsky psané povídky z Belgie.

2. Fonetika

c. Samohlásky

Samohlásky /a, e, i, o/ se čtou velmi podobně jako v češtině. Pozor na výslovnost hlásky /u/, která se čte velmi blízce německému /ü/.

Ve výslovnosti nizozemštiny je důležité dbát na délku samohlásek. Jednoduché vokály (to znamená nezdvoujené) čteme v otevřené slabice dlouze: *lezen* „číst“ → [lɛzn] a v zavřené slabice krátce: *ik heb* „já mám“ → [ik hɛb]. Dlouhý vokál v zavřené slabice zapisujeme dvěma vokály: *ik lees* „já čtu“ [ik lɛs], naopak krátký vokál v otevřené slabice vyžaduje zdvojení souhlásky: *lessen* „hodiny (ve škole)“ → [lɛsn]. Porovnejte následující příklad:

zaak „věc“ → [zák], *zaken* „věci“ → [zákn]

zak „kapsa“ → [zak], *zakken* „kapsy“ → [zakn]

Vidíme, že v obou případech je v množném čísle zachována délka kmenové samohlásky. V prvním případě vznikne přidáním koncovky množného čísla otevřená slabika a tudíž není třeba označovat delší samohlásku zdvojenou samohláskou. V druhém případě je třeba zdvojit souhlásku, aby byl zachován krátký vokál.

Vokály se v nizozemštině liší také kvalitou – krátké vokály jsou otevřenější a dlouhé vokály jsou spíše zavřené. Variantou hlásky /ɛ/ (v pravopisu tedy /e/) je hláska [ə], a to zejména v předponách, koncovkách a příponách.

Potíže může působit výslovnost některých dvojhlásek:

eu → čteme jako dlouhé temné /e/, je to tedy hláska blízka německému /ö/ [ø:]

ij → čteme jako [ei]

ie → čteme jako [i:], tedy dlouhé /i/

oe → čteme jako [u:], tedy dlouhé /u/

ou → čteme jako [au]

ui → čteme jako [œy]- tato dvojhláska je patrně nejtěžší, je složena z velmi otevřeného /e/ a hlásky podobné krátkému německému /ü/

d. Souhlásky

Největší zvláštností nizozemských souhlásek je výslovnost /g/ buďto jako znělé zadopatrové hlásky [ɣ] nebo jako [x] před neznělou hláskou nebo v koncové pozici. Takto se tyto hlásky přepisují

v mezinárodní fonetické abecedě. Ve fonetické transkripci první uvedená hláska odpovídá znělé variantě českého /ch/, v druhém případě odpovídá českému /ch/ zcela. V přepisu výslovnosti dále používáme pro přehlednost všude české /ch/, protože v zápisu Mezinárodní fonetické transkripce se přece jen málokterý čtenář vyzná.

Jednoduché /v/ čteme jako [f]: *vrouw* „žena“ → [frau]. Dvojitě /w/ čteme zaokrouhleně.

V hovorovém jazyce velmi často odpadá koncovka –en a je nahrazena hláskou [ə]. To se týká zejména některých slovesných tvarů v přítomném čase: *wij lezen* „my čteme“ → [vej lézə], dále příčestí: *ik heb het boek gelezen* „četl jsem tu knihu“ → [ik heb het buk chələzə], množného čísla podstatných jmen: *kinderen* „děti“ → [kindərə], *steden* „města“ → [stédə] a některých přídavných jmen: *gouden* „zlatý“ → [chaudə].

V nizozemštině se často vyskytuje skupina hlásek /sch/: *schoon* „čistý“ → [schón], *verschillend* → [fərschilənd]. V příponě –isch se vyslovuje pouze jako [s].

Typická koncovka přídavných jmen –lijk se čte [lək], například: *mogelijk* „možný“ [mochələk], *moelijk* „těžký“ [múlək].

3. Podstatné jméno

a. Rod a určitost

V nizozemštině rozlišujeme dva rody:

1) rod společný podstatným jménům, která dříve rozlišovala mužský a ženský rod (*de man* „muž“, *de vrouw* „žena“)

2) rod střední (*het kind* „dítě“, *het huis* „dům“).

Nizozemština rozlišuje člen určitý (*de* pro společný rod a *het* pro střední rod) a člen neurčitý (*een* pro oba rody).

Určitý člen používáme tam, kde z kontextu mluvíme o něčem známém a konkrétním.

Určitý člen také používáme tam, kde má podstatné jméno obecnější (zobecňující funkci):

Ik ga elke dag met de bus. Každý den jezdím autobusem.

Neurčitý člen používáme pro neurčité předměty, o nichž nemáme dostatek informací pro obecná konstatování typu:

Ik zie een huis. Vidím nějaký dům.

Vrouwen krijgen vandaag kinderen veel later. Ženy mají dnes děti mnohem později.

b. Množné číslo

V množném čísle se používá určitý člen *de* pro oba rody a neurčitý nulový člen.

Množné číslo tvoříme pomocí koncovky –en nebo koncovky –s. Převažuje koncovka –en:

het boek „kniha“ → *de boeken* „knihy“

de vrouw „žena“ → *de vrouwen* „ženy“

taal „jazyk“ → *de talen* „jazyky“

het bed „postel“ → *de bedden* „postele“

Pozor na tyto alternace souhlásek:

het huis „dům“ → *de huizen* „domy“

duif „holub“ → *de duiven* „holuby“

Menší část podstatných jmen má v množném čísle koncovku –s:

het meisje „dívka“ → *de meisjes* „dívky“

de broer „bratr“ → *de broers* „bratři“

het jongen „chlapec“ → *de jongens* „chlapci“

Tento způsob tvoření se týká

a) zdobnělin (*het meisje* „dívka“ → *de meisjes* „dívky“),

b) podstatných jmen ženského rodu, která byla vytvořena přechýlením z mužského rodu pomocí koncovek –e nebo –ster (*de studente* „studentka“ → *de studentes* „studentky“, *de verpleegster* „pečovatelka“ → *de verpleegsters* „pečovatelky“),

c) většiny výpůjček (*het hotel* „hotel“ → *de hotels* „hotely“, *het restaurant* „restaurace“ → *de restaurants* „restaurace“, *de foto* „fotka“ → *de foto's* „fotky“, *het café* „kavárna“ → *de café's* „kavárny“)

Některá podstatná jména mohou tvořit množné číslo oběma způsoby:

eigenaar „majitel“ → *eigenaren*, *eigenaars*

groente „zelenina“ → *groentes*, *groenten*

vitamine „vitamín“ → *vitamines*, *vitaminen*

ziekte „nemoc“ → *ziektes*, *ziekten*

U několika podstatných jmen, která umožňují oba způsoby, je tvoření množného čísla významově distinktivní:

redens „vztahy“ x *redenen* „příčiny“

vaders „otcové“ x *vaderen* „předkové“

Nepravidelné množné číslo

Nepravidelné množné číslo mají taková podstatná jména, u nichž se mění kvalita vokálu nebo která mají jinou než uvedenou koncovku.

U následujících podstatných jmen není zachován krátký vokál jednotného čísla:

de dag „den“ → *de dagen* „dny“ (první tvar se čte krátce, druhý dlouze)

het pad „cestička“ → *de paden* „cestičky“

het blad „list“ → *de bladen* „listy“

het bevel „rozkaz“ → *de bevelen* „rozказы“

het spel „hra“ → de spelen „hry“

de weg „cesta“ → de wegen „cesty“

Několik podstatných jmen má v plurálu koncovku –eren:

het kind „dítě“ → de kinderen „děti“

het ei „vajíčko“ → de eieren „vajíčka“

het lam „jehně“ → de lammeren „jehňata“

4. Přídavná jména

a. Tvar přídavného jména

Přídavná jména mají dva tvary – tvar základní a tvar rozšířený:

goed/ goede „dobrý“

slecht/ slechte „špatný“

hoog/hoge „vysoký“

laag / lage „nízký“

groot/ grote „velký“

klein/ kleine „malý“

Je-li přídavné jméno součástí jmenného přísudku, je vždy ve tvaru základním. V pozici přívlastku stojí přídavné jméno v základním tvaru pouze u podstatných jmen středního rodu. V pozici

Het huis is oud. Ten dům je starý.

De vrouw is mooi. Ta žena je krásná.

een oud huis/ het oud huis „starý dům“

een mooie vrouw/ de mooie vrouw „krásná žena“

Spolu se zájmeny *iets* „něco“ a *niets* „nic“ se používá tvar přídavného jména zakončený na –s:

iets moois „něco krásného“

niets bijzonders „nic zvláštního“

b. Stupňování přídavných jmen

První stupeň vyjadřujeme pomocí *net...als* „stejně...jako“:

Ik ben net groot als jij. Jsem stejně velký jako ty.

Druhý stupeň přídavného jména vytvoříme pomocí koncovky –er:

groter „větší“

mooier „krásnější“

kleiner „menší“

Třetí tvar tvoříme pomocí koncovky –st:

grootst „největší“

mooist „nejhezčí“

kleinst „nejmenší“

Mijn vrouw is jonger dan ik. Moje žena je mladší než já.

Třetí stupeň se obvykle používá s určitým členem.

Rotterdam is de grootste haven ter wereld. Rotterdam je největší přístav na světě.

De mooiste bloemen zijn de rozen. Nejkrásnější květiny jsou růže.

Příslovce stupňujeme pomocí stejných koncovek:

vroeg „brzy“ → *vroeger* „dříve“, *het vroegst* „co nejdříve“

vaak „často“ → *vaker* „častěji“, *het vaakst* „nejčastěji“

Nepravidelně tvoří druhý a třetí stupeň tato přídavná jména a příslovce:

goed „dobrý“ → *beter*, *best*

na „blízký“ → *nader*, *naast*

dichtbij „blízko“ → *dichterbij* „blíže“, *dichtstbij* „nejblíže“

graag „rád“ → *liever*, *liefst*

veel „hodně“ → *meer*, *meest*

weinig „málo“ → *minder*, *minst*

5. Číslovky

1 een	11 elf
2 twee	12 twaalf
3 drie	13 dertien
4 vier	14 veertien
5 vijf	15 vijftien
6 zes	16 zestien
7 zeven	17 zeventien
8 acht	18 achttien
9 negen	19 negentien
10 tien	20 twintig

Desítky se tvoří pomocí koncovky –tig: dertig, veertig, vijftig, zestig, zeventig, tachtig, negentig.
Číslovky připojené k desítkám klademe před desítky: 85 vijf en tachtig.

100 honderd

1000 duizend

2325 tweeduizend driehonderd vijf en twintig.

Řadové číslovky tvoříme pomocí koncovky –de s výjimkou číslovky jedna a s drobnými úpravami u číslovek tři a osm: eerste, tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, achtste, negende, tiende...

6. Zájmena

Osobní zájmena mají tvary prvního a čtvrtého pádu. Zájmena třetí osoby mají kromě toho ještě pád třetí. Mnohá z těchto zájmen mají přízvučný (obvykle delší) a nepřízvučný (obvykle kratší) tvar zájmena.

V prvním pádu nacházíme tyto tvary: *ik* „já“, *jij/je* „ty“, *u* „vy/vykání v množném i jednotném čísle“, *hij* „on“, *zij/ze* „ona“, *het/ 't* „ono“, *wij/we* „my“, *jullie* „vy/ tykání“, *zij/ze* „ona“.

(Tam, kde jsou uvedeny dva tvary, je první přízvučný a druhý nepřízvučný.)

Tvary osobních zájmen v akusativu i dativu: *mij/me* „mě i mně“, *jou/je* „tebe i tobě“, *u* „vás, vám“, *hem/ 'm/ ie* „jemu, jeho“, *haar/ 'r/ d' r* „jí, ji“, *ons* „nám, nás“, *jullie* „vám, vás“. Pouze 3.osoba plurálu rozlišuje dativ a akusativ: *hun* „jim“, *hen* „je“.

Rozdíl mezi přízvučným a nepřízvučným zájmenem lze dobře ilustrovat na následujícím příkladu:

Heeft-ie het je gezegd?

Heeft hij het je gezegd?

Překlad obou vět do češtiny by byl: „On ti to řekl?“ První věta však klade důraz spíše na sloveso (opravdu ti to řekl? řekl ti to? apod.), druhá věta však klade důraz právě na zájmeno *hij* (to on ti to řekl? A ne Petr, Pavel,...?)

V mluveném jazyce se často užívá ve 3.osobě singuláru ukazovací zájmeno:

de vrouw is weg – die is weg „žena je pryč – ona je pryč“

Ve spojení s předložkou je zájmeno, které označuje něco neživotného, nahrazeno zájmenem *er*:

ik denk er niet aan „nemyslím na to“

wat zeg je ervan? „co na to říkáš?“

Tímto způsobem však nahrazujeme jakýkoliv předmět (tedy předmět vyjádřený jak zájmenem, tak podstatným jménem:

Heb je al een kaartje? Už máš jízdenku?

Nee, ik heb er geen. Waar zijn de loketten? Ne, nemám. Kde jsou přepážky?

Zájmeno *er* má však ještě další funkce. Jednak vyjadřuje obecný neurčitý podmět, jednak se používá ve spojení s číslovkami:

Er is niemand thuis. Nikdo není doma.

er werd gelezen „četlo se (tam)“

ik heb er vijf „mám jich pět“

Přivlastňovací zájmena jsou *mijn* „můj“ (lze zkrátit na *m' n*), *jou* „tvůj“ (lze zkrátit na *je*), *zijn* „jeho“ ((lze zkrátit na *z' n*), *haar* „její“ (lze zkrátit na *' r*), *onze/ ons* „náš“, *jullie* „váš“, *hun* „jejich“. Jedině zájmena *ons/onze* se ve svém tvaru řídí rodem podstatného jména – tvar *ons* se používá pouze se středním rodem.

Ukazovací zájmena: pro společný rod *deze* „tento“ nebo *die* „ten“, pro střední rod *dit* „toto“ nebo *dat* „to“. Podobně jako tam, kde dochází ke spojení předložky s *het*, také v případě spojení předložky a *dit* nebo *dat*, nahrazujeme toto zájmeno jiným zájmenem: *daar*.

Existují také přivlastňovací konstrukce s podstatným jménem (pozůstatek genitivu): *buurmans kippen* „sousedovy slepice“.

Ik ben daarmee niet tevreden. Nejsem s tím spokojený.

Tázací zájmena jsou: *wie* „kdo“, *wat* „co“, *wat voor* „co za“, *welk/ welke* „který“. Tázací zájmeno *wat* se ve spojení s předložkou mění: *waarmee* „s čím“, *waardoor* „kudy, skrze co“, *waarin* „v čem“.

Neurčitá zájmena jsou: *iemand* „někdo“, *iets* „něco“.

Záporná zájmena jsou: *niemand* „nikdo“, *niets* „nic“.

Vztažná zájmena jsou *die/ dat* (*de vrouw die ik zie* „žena, kterou vidím“) a *wat/ wie* ve funkci předmětu (*alles wat hij kent* „všechno, co zná“).

7. Slovesa

a. Přítomný čas

Pravidelní slovesa se v přítomném čase časují následovně:

	<i>wonen</i> „bydlet“	<i>maken</i> „dělat“	<i>eten</i> „jíst“	<i>vinden</i> „najít“
ik	woon	maak	eet	vind
jij/ je	woont	maakt	eet	vindt
hij/ zij	woont	maakt	eet	vindt
wij	wonen	maken	eten	vinden
jullie	wonen	maken	eten	vinden
zij	wonen	maken	eten	vinden

Pro vykání použijeme druhou osobu jednotného čísla: *U woont, U maakt...* V případě, že vykáme více lidem, použijeme 2. osobu plurálu.

Některá slovesa končí v 1. osobě jednotného čísla na samohlásku: *zien* „vidět“: *ik zie* (další tvary *ziet, zien*), *gaan* „jít“: *ik ga* (další tvary *gaat, gaan*), *doen* „dělat“: *ik doe* (další tvary *doet, doen*).

Pozor na tyto hláskové změny: *leven* „žít“: *ik leef* (další tvary *leeft, leven*), *reizen* „cestovat“: *ik reis* (další tvary *reist, reizen*).

Koncové *-t* v druhé osobě singuláru (*jij werkt, jij reist...*) odpadá při inverzi v otázce: *werk je?* „pracuješ?“, *reis je?* „cestuješ“.

Nepravidelná jsou v přítomném čase slovesa *hebben* „mít“, *zijn* „být“ a modální slovesa *zullen* „mít za povinnost“, *kunnen* „moci“:

	<i>hebben</i>	<i>zijn</i>	<i>zullen</i>	<i>kunnen</i>
ik	heb	ben	zal	kan
jij	hebt	bent	zal/zult	kan/kunt
hij/ zij	heeft	is	zal/zult	kan/kunt
wij	hebben	zijn	zullen	kunnen
jullie	hebben	zijn	zullen	kunnen
zij	hebben	zijn	zullen	kunnen

Ve spojení se zdvořilostním zájmenem *u* „vy“ lze použít jak tvary *hebt/ heeft*, tak tvary *bent/ is*.

b. Zápor

Zápor se vyjadřuje pomocí zápornky *niet*.

Ik weet het niet. To nevím.

Je-li ve větě předmět, tvoříme zápor prostřednictvím zájmena *geen* „žádný“.

Ik heb geen tijd. Nemám čas.

c. Minulý čas

Nizozemština zná dva minulé časy: préteritum a složené perfektum. Préteritum je tzv. jednoduchý minulý čas (*ik las* „četl jsem“), perfektum je složený minulý čas, jeho tvoření tedy vyžaduje pomocné sloveso a minulé příčestí (*ik heb gelezen* „četli jsem“). Pomocným slovesem v perfektu může být buď *hebben* (většina činností) nebo *zijn* (stavy a pohybová slovesa). Minulé příčestí tvoříme pomocí předpony *ge-* a koncovek *-en* (silná slovesa) nebo *-t/-d* (slabá slovesa).

ik heb gekozen, ik heb gelachen, ik heb gewacht „četl jsem, smál jsem se, čekal jsem“

ik ben begonnen, ik ben gegaan, ik ben gerezen „začal jsem, šel jsem, stoupal jsem“

V minulém čase rozlišujeme silná (nepravidelná) a slabá (pravidelná) slovesa.

U slabých sloves se objevuje jak v préteritu, tak v minulém příčestí koncovka *-d* nebo *-t* (podle toho, zda je kmen zakončen na znělou či neznělou souhlásku):

wonen „bydlet“ – *woonde* – *gewoond*

maken „dělat“ – *maakte* – *gemaakt*

werken „pracovat“ – *werkte* – *gewerkt*

antwoorden „odpovědět“ – *antwoorde* – *geantwoord*

wensen „přát si“ – *wenste* – *gewenst*

wachten „čekat“ – *wachte* – *gewacht*

U silných sloves se v kořeni objevují různé hláskové změny (umlaut):

zoeken „hledat“ – *zocht* – *gezocht*

zeggen „říci“ – *zei* – *gezegd*

lezen „číst“ – *las* – *gelezen*

beginnen „začít“ – *begon* – *begonnen*

Hláskové změny se mnohdy opakují a podle těchto změn můžeme slovesa rozdělit do několika skupin:

Skupina *ij – e – e*

begrijpen „pochopit“ – *begreep* – *begrepen*

blijven „zůstat“ – *bleef* – *gebleven*

kijken „dívat se“ – *keek* – *gekeken*

krijgen „dostat“ – *kreeg* – *gekregen*

schrijven „psát“ – *schrijf* – *geschreven*

Skupina *ie* – *o* – *o*

kiezen „vybrat si“ – *koos* – *gekozen*

liegen „lhát“ – *loog* – *gelogen*

verbieden „zakázat“ – *verbod* – *verboden*

vliegen „létat“ – *vloog* – *gevlogen*

Skupina *ui* – *o* – *o*

buigen „ohnout“ – *boog* – *gebogen*

ruiken „čichat, vonět“ – *rook* – *geroken*

Takových skupin je zhruba pětadvacet.

Jako nepravidelná slovesa označujeme ta slovesa, jejichž změna je zcela ojedinělá:

gaan „jít“ – *ging* – *gegaan*

doen „dělat“ – *deed* – *gedaan*

staan „stát“ – *stond* – *gestaan*

verstaan „rozumět“ – *verstond* – *verstaan*

zien „vidět“ – *zag* – *gezien*

d. Odlučitelné předpony

Charakteristickou zvláštností nizozemštiny jsou slovesa s odlučitelnými předponami. Tyto přípony se v přítomném a minulém čase kladou na konec věty. Ve vedlejších větách a v minulém čase složeném zůstávají před slovesem (s tím rozdílem, že v příčestí je pořadí přípona-ge-sloveso).

Ik heb mijn vriendin opgebeld. Zavolal jsem svojí kamarádce.

e. Budoucí čas

Budoucí čas se tvoří opisem pomocí slovesa *zullen*: *ik zal lezen* „budu číst“.

8. Příslovce

Příslovce se formálně kryjí s přídavnými jmény, tj. oba tvary bývají shodné. Příslovce se také stupňují stejně jako přídavná jména.

samen „spolu“, *vroeg* „brzy“, *laat* „pozdě“, *graag* „rád“

9. Předložky

a. Předložky s příklady

aan

Je moet je handtekening aan het formulier zetten. Musíš se podepsat na formulář.

in

Ik woon in Amsterdam. Bydlím v Amsterdamu.

Ligt Maastricht in België? Leží Maastricht v Belgii?

We lopen samen in het park. Běháme spolu v parku.

met

Ik zal met de bus gaan. Pojedu autobusem.

Ik praat vaak met de buitenlanders. Mluvím často s cizinci.

Ik heb gestopt met mijn studie. Nechal jsem studia.

na

Na anderhalf uur is er een pauze. Za půl hodiny je přestávka.

naar

Ik fiets naar het station. Jedu na kole na nádraží.

Waar ga jij naar toe? Kam jdeš?

We zullen naar Amsterdam verhuizen. Přestěhujeme se do Amsterdamu.

om

om zeven uur „v sedm hodin“

Ik spaar geld om een huis te kunnen betalen. Šetřím, abych mohla zaplatit dům.

onder

Het kind speelt onder de tafel. Dítě si hraje pod stolem.

op

Wat schrijf je op het papier? Co píšeš na ten papír?

De pen ligt ergens op tafel. To pero leží někde na stole.

per

We hebben vijf keer per week les. Máme hodinu pětkrát za týden.

van

Van maandag tot vrijdag heb ik les. Od pondělí do pátku mám vyučování.

Wat is de hoofstad van Nederland? Jaké je hlavní město Nizozemska?

Ik wandel in het centrum van de stad. Procházím se v centru města.

voor

Ik heb niet veel tijd voor andere dingen. Nemám moc času na jiné věci.

Om kwart voor negen zit ik op een cursus intensief Nederlands. Ve tři čtvrtě na devět sedím na intenzivním kurzu nizozemštiny.

Ik heb voor ons weekend in Parijs alles geregeld. Zařídil jsem všechno na náš víkend v Paříži.

uit

De studenten komen uit verschillende landen. Studenti pocházejí z různých zemí.

Ik haal een kopje uit de kast. Vezmu hrneček z poličky.

b. Předložkové vazby

Některá slovesa nebo přídavná jména je třeba učit se s celou předložkovou vazbou.

Ik houd niet zo veel van koken. Nemám vaření moc rád.

We zijn op zoek naar een huis te koop. Hledáme dům na prodej.

Waarom luister je niet naar mij? Proč mě neposloucháš?

Ik heb er spijt van. Je mi to líto.

We komen vanavond op bezoek. Přijdeme dnes na návštěvu.